

bestemt sig til at opføre en ny polyteknisk Lærestanstalt, var Pladsmangelen kun det ene Hensyn, der gjorde sig gjældende, men et andet Hensyn var, at Lokalerne vare ganske overordentlig daarligere og kun lidet skikede til Laboratorievirksomhed, og det vilde sikkert ogsaa vise sig, naar man nu paany vilde oprette et saadant Laboratorium som det af det ærede Medlem paatænkte. Jeg anser det ogsaa for tvivlsomt, om der selv efter de foretagne Forandringer ved Planen vil blive saa megen Plads disponibel, at der kunde tilveiebringes et Laboratorium af passende Forhold. Det ærede Medlem omtalte, at man ved forskellige af Universitetsbygningerne ikke havde været tilstrækkelig praktisk, og at man navnlig havde spildt Plads, og han henviste i saa Henseende til Universitetetsbibliotheket. Jeg maa dertil bemærke, at det er i Virkeligheden en meget uretfærdig Anse overfor Universitetsbibliothekets fortjente Bygmester, thi Forholdet er det, at der blev opgivet Bygmesteren en vis Plads, som skulde høves til Disposition til Bøger, og naar han da har skaffet den saaledes forlangte Plads og tillige en smuk og monumental Bygning, saa kan det hele Arrangement, forekommer det mig, kun geraade ham til Ære. At der her har været et Feilsyn til Stede, er klart, men dette Feilsyn har ikke været hos Bygmesteren, men hos de Mænd, som, da Bibliotheket skulde opføres, skønnede over, hvor stor Udvidelsen af Bibliotheket maatte antages at ville blive. At de have skønnet feil, kan imidlertid ikke lægges dem saa meget til Last, thi man kunde ikke den Gang forudsæ, at der vilde komme en saa stor Produktion navnlig paa et enkelt Omraade, nemlig Avisernes, som senere har vist sig. Det er navnlig den overordentlig omfattende Avislitteratur og særlig den store Mængde Provindsaviser, som have bidraget til, at Universitetetsbibliothekets Plads er bleven optaget, længe før man havde tænkt sig det. Naar det ærede Medlem dernæst særlig vendte sig imod Opførelsen af et nyt kemisk Laboratorium og anførte Udtalelser af Universitetets Arbejdere, som skulde godtgjøre, at Tilstandene ikke vare saa slette, og at man havde vidst at hjælpe sig og skaffe Plads til de Studerende, og naar han endvidere anførte, at man i selve Arbejden havde udtalt den Forventning, at Aabningen af den nye polytekniske Lærestanstalt vilde skaffe saa megen yderligere Plads, at man derved kunde afhjælpe den tilstedeværende Trang, skal jeg overfor dette bemærke, at det jo for det Første maa erindres, at Gædet, hvor mange Studerende man til Nød

kan skaffe Plads til paa et saadant Laboratorium, og et Andet, hvad der udfordres, naar disse Studerende skulde kunne foretage deres Arbejder og Øvelser paa den rette og hensigtsmæssige Maade. Naar man nødsages til at stuve et langt større Antal Studerende samme i et lille Rum, end det fra først af har været paatænkt, er dermed ikke sagt, at ogsaa i Virkeligheden de Forordringer fuldestgjøres, som man har for Die ved den paagjældende Undervisning. Men dernæst skal jeg gjøre opmærksom paa, at der jo netop efter den Tid, som det ærede Medlem omtalte, har fundet en yderligere Forøgelse af de Studerendes Antal Sted, og at derfor ogsaa Benyttelsen af Laboratoriet er steget betydelig netop i de senere Aar. Medens der i Aarene 1880—83 var 1540 egentlige Arbejdstimer, er Tallet i indværende Semester gaaet op til 2,012, og det, man dengang kunde slaa sig til No med, nemlig Udførelsen til, hvad der vilde opnaaes ved Udvidelsen af den polytekniske Lærestansts Lokaler, er ikke længer til Stede paa samme Maade eller i samme Omfang. Naar nu det ærede Medlem mente, at der dog maa være Grændser for den Ting, og at man ikke kunde bevilge i et ubegrændset Maal eller antage Alledem, der ønske at studere et enkelt Fag, men at man maatte tage Hensyn til, hvad Landets Læb i saa Henseende kræver, og hvad der kan være passende for et Land af vort Lands Omfang, skal jeg bemærke, at det har man faktisk ogsaa taget Hensyn til, netop ved Opførelsen af nye Bygninger, thi derved blev jo i Virkeligheden normeret et Antal, som anses for passende, og der er dermed paa en vis Maade sat et Grændsestjæl. Erfaringen viser imidlertid, at disse Grændser ere, som de ogsaa efter Forholdets Natur maa være, noget elastiske. Men yderligere maa der tages Hensyn til, at, selv om nye Bygninger opføres, skaffes der kun Plads til den elementære kemiske Undervisning, men at det Formaal, man i Tredserne havde for Die ved at bygge Universitetet et kemisk Laboratorium, nemlig at det skulde være et egentlig videnskabeligt Laboratorium, hvor videnskabelige Undersøgelser kunde finde Sted, har man næppe nok naaet ved den nye Bygning. Jeg anfører dette, fordi der kan blive reist det Spørgsmaal, som tilbørlig allerede er blevet reist: Vil det ikke snart vise sig, at disse Lokaler ere for store, naar den stærke Tilgang af Studerende maatte standser eller tager af, eller naar, som det ogsaa blev fremhævet af det ærede Medlem, Examensforordningerne blive forandrede, blive mindre, saaledes som der er sagt, at der kunde være Tale om? Overfor dette vil jeg sige,